

A ki valaha is külföldön járt — s az utóbbi évtizedben ezt egyre többen tették — valamiképpen mindig találkozott az otthoni életével. Egy könyvkiadásban a magyar író műve, egy filmszínház ormán a kedvelt magyar színész plakátja, a hangmezejben a magyar táncdalénekesnő lemeze — mind, mind megannyi jeladás a magyar kultúráról. Csak örülhetünk neki, hogy napjainkban alig van országa a világnak, ahová nem jutnának el szellemi életünk követei: szépirodalmi és tudományos könyvek, komoly és könnyűzenei kották, hanglemezek, képzőművészeti alkotások, reprodukciók, játékos és ismeretterjesztő filmek, színpadi művek.

Huszonöt millió példány, könyvből, nem kis mennyiség. Ennyit szállított külföldre az elmúlt 15 év alatt a Kultúra Könyv- és Hírlapkiadó Vállalat, amely több mint 80 országgal tart üzleti kapcsolatot. Talán nem érdektelen, ha megemlítjük, hiszen nemcsak az elmúlt évek rohamos fejlődését illusztrálja, de a jövő lehetőségeit is jelzi, hogy a vállalat kivétel 1955-től 1965-ig több mint négyszeresére növekedett. Ami külön a kapitalista országokkal lebonnyított exportot illeti: ez tavaly a tíz évvel ezelőttinél már 14-szerese volt.

Kézenfekvő a kérdés, vajon mi a legkeresettebb, a nemzetközi könyvpiacra, mi volt eddig a legnagyobb magyar siker?

Az orvostudományi, matematikai, műszaki-tudományos és művészeti szakkönyveink iránt mutatkozik a legnagyobb érdeklődés, de — elsősorban az idegenben élő magyarság — a klasszikus írók művein kívül keresi és megveszi a mai magyar irodalom képviselőinek alkotásait is. Az elsőnek említett kategóriákból soroljuk fel példaképpen a Kiss-Szentagóthai „Anatómiai atlasz”-t, amely eddig nem kevesebb, mint 33 kiadást ért meg, tizenkét nyelven, több mint 100 ezer példányban. (Tanulnak belőle a földkerekség sok egyetemén.) A szépművészeti könyvek sorából emeljük ki ezúttal az „Esztergomi Keresztény Múzeum” anyagát bemutató kis könyvremeket, vagy a magyarországi Corvinákat ismertető gazdag kiadást. A szépirodalom külföldi olvasói számára tavaly másfél millió magyar nyelvű példányt exportáltunk. Idegen nyelven Mikszáth Kálmán, Gárdonyi Géza, Móricz Zsigmond, a mai írók közül Fejes Endre, Szabó Magda műveit adták ki a legnagyobb példányszámban.

Mind anyagi, mind kulturális szempontból nagyon jelentős az a kapcsolat, amely immár tíz esztendeje gyümölcsöző a magyar és a külföldi kiadóvállalatok között. Míg 1955-ben csak 3 magyar mű külföldi kiadására került sor, tavaly már több mint 100 magyar szerző szépirodalmi és tudományos munkáját adták ki külföldi vállalatok. Jelentős az az együttműködési forma is, amelynek keretében a könyv hazánkban készül el, a külföldi megrendelő fizeti a szerkesztést, a nyomtatást, a lektorálást költségeit és saját kiadványként, a nyomda feltüntetésével bocsátja forgalomba. (Magyarországon nyomták például a világhírű Larousse-cég számára nemrégiben az Atlas International Larnusse legújabb kötetét.) A hazai könyv- és atlasznyomtatás eredményeinek elismerése, hogy évről évre több megrendelés érkezik a világ minden tájáról.

Természetesen a magyar kultúra a legszelebb külföldi rétegekhez a filmek útján jut el, hiszen a mozgóképeknek — különösen a tv-ben — van a legtöbb nézőjük. Azok a sikerek, amelyekre filmpártásunk az utóbbi években joggal büszke, fellendítették filmpartásunkat is. Ha csak az 1966-os esztendőt tekintjük: öt földrész több mint 30 országába jutottak el a hazai filmek, a különböző magyar filmstúdiók terméséből 74 játékfilmet költöztet le a külföldi szakemberek. Anélkül, hogy a sokáig értékelésre vállalkozhatnánk, csak jelzésül írjuk le, hogy a legnagyobb sikert a Szegénylegények aratta: 11 országban, köztük a Szovjetunióban, Lengyelországban, Svájcban, Kubában, Belgiumban, Angliában és Franciaországban tüzték a mozik műsorára. Tíz ország vette meg az Álmodozások korát, illetve a Csermekbetegséget és az Örök megújulás című filmeket. A húsz órát 9, a Hideg napokat 8, a Butaságom történetét 6 országban vetítették, illetve még vetítik ma is. Szocialista partnereink közül Csehszlovákia, az NDK és a Szovjetunió a legjelentősebb vásárlóink, majd minden második új filmünket megvették.

A filmpart évéről évről többet hoz a népgazdaság konyhájára, hiszen játékfilmjeinkért 1963-ban mintegy másfél millió, 1966-ban már 2 300 000 devizaforintot kaptunk. (Ugyanez kisfilmekkel: 1 millió 101 ezer, illetve tavaly már 1 millió 435 ezer devizaforint.)

Néhány éve foglalkozunk filmbérmunka és gyártási szolgáltatások vállalásával is, hiszen ezek is öregbítik jó hírünket a világban. Walt Disneytől Carló Pontig a világ sok filmművésze, üzleti vállalkozója dolgozott a mi műtermünkben, forgatott hazai tájainkon, s készítettünk tudományos filmet az ENSZ egészségügyi szervezetének, rajz- és bábfilmeket az UNESCO-nak, orosz nyelvoktatási sorozatot az angol televízióknak, reklámfilmeket más földrészek országainak. Sok kedvező adottsággal rendelkezünk e téren is, úgyhogy feltehetően számíthatunk további ilyen jellegű megrendelésekre. S tegyük hozzá mindehhez: filmalkotásaink rendre eljutnak a különböző ünnepi nemzetközi találkozókra, ott is, meg a külföldi városok „hétköznapi” moziáiban elevenen hirdetik a magyar kultúrát és művészetét.

Végül, ha röviden is, említsük meg világszerte ismert és kedvelt népművészetünket. A halasi csipkétől a hortobágyi szűríg, a csikóbőrös kulacsától a kalotaszegi himzsiség rengeteg „tárgyi” attaséknak hirdeti népi kultúránkat. A magyar népművészet ez évi külföldi szerepléséből említést érdemel a Népi Iparművészeti Tanács és a Kulturális Kapcsolatok Intézete által közösen megrendezendő magyar népművészeti kiállítás, az NSZK-ban, ahol népi kerámiát, pástorforgást, himzést, szőttest és magyar népviseletet mutatunk be. Svédországban ugyancsak kiállítás szerepel a magyar népművészet képző- és iparművészeti alkotásokkal együtt. Mint ismeretes, tavasszal a libanoni nagy héten is volt népművészeti kiállítás, ahol András Ferencné kalocsai pingáló asszony és Tamás László fazekas, a népművészet mestere a helyszínen mutatta be művészetét.

Persze, mindez csupán csak felhívó lehet abból a sokrétű gazdag művészi tevékenységábról, amelyet úgy nevezünk, magyar kultúra, s amely a régi barátokat megtartva, újakat szerezve egyre ismertebb lesz szerte a világon.

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

57. évfolyam, 187. szám

Ára: 50 fillér

Csütörtök, 1967. augusztus 10.

Lenin-rend szovjet diplomatáknak

A Kremben átnyújtották a Lenin-rendet Fedorenkónak, a Szovjetunió állandó ENSZ-képviselőjének. A napokban több szovjet diplomata kapta meg ezt a magas kitüntetést, köztük Zorin párizsi szovjet nagykövet. Átvette a Lenin-rendet Szokolovszkij marsall és Abatov hadseregparancsnok is.

A Szovjet Ismeretterjesztő Társaság, a Znanijje előadói közül tizenkilencen kaptak Lenin-rendet.

Magyar—angol műszaki egyezmény

A Kulturális Kapcsolatok Intézetében szerdán műszaki-tudományos együttműködési egyezményt írtak alá a Magyar Népköztársaság, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság között. Az egyezményt magyar részről dr. Rosta Endre, a KKI ügyvezető elnöke, angol részről sir Alexander Morley, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság magyarországi nagykövete írta alá.

Az egyezmény lehetőséget biztosít szakemberek tapasztalatcseréjére a gépipar, az energiafejlesztés, a vegyipar, az elektronika és egyéb területeken. Elősegíti továbbá, hogy Magyarország és az Egyesült Királyság illetékes szervezetei és vállalatai között közvetlen kapcsolat alakuljon ki, beleértve az ipar együttműködési lehetőségeit is. (MTI)

Újjávarázsolt motorok

Országosan első a szegedi autójavító

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója tiszteletére széles körű versenyprogram bontakozott ki az autójavításban. A XIII. számú Debreceni Autójavító Vállalat szocialista versenyre hívta ki az ország valamennyi gépkocsijavító üzemét, az ÁFIT vezérigazgatósága vándorzászlót és pénztárcát tűzött ki az élenjáróknak. A versenyt az első negyedében a budapesti autószerelő nyerte meg, a második negyedében a szegedi XI-es számú Autójavító Vállalat hódította el az első helyet.

A XI-es számú Autójavító Vállalat valamennyi — szegedi, hódmezővásárhelyi, békéscsabai egysége túlteljesítette vállalásait. Összességében a vállalat dolgozói fél év alatt az előirányzott 548 helyett 621 GAZ 51 és 63-as típusú szovjet gyártmányú tehergépkocsi nagyjavítását végezték el. Kitűnő eredmény született a fődarabok, így a motorok felújításában is; a tervezettel szemben 102-vel több GAZ motorblokkot varázsoltak újjá az autójavító dolgozói. A napi teljesítmény ebben az időszakban már elérte a régi

Kádár János elvtárs látogatása Székesfehérváron

Kádár János elvtárs, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára szerdán délelőtt a székesfehérvári Villamosági, Televízió- és Rádiókészülékek Gyárába látogatott. Társaságában volt Tóth Mátyás, a Központi Bizottság osztályvezetője és Darvasi István, a Központi Bizottság osztályvezető-helyettese. A vendégeket elkísérte Herczeg Károly, a Fejér megyei pártbizottság első titkára és dr. Tapolczai Jenő, a megyei tanács vb elnöke, a Központi Bizottság tagjai.

Az igazgatósági tanácssteremben Papp István vezérigazgató adott tájékoztatást a tizenegyszer munkást foglalkoztató gyár eredményeiről, valamint a fejlesztés terveiről.

A vendégek a gyár műszaki vezetőinek kalauzálásával felkeresték a fontosabb üzemezteteket. Az üzemben mindenütt meleg szeretettel fogadták a párt Központi Bizottságának első titkárát, aki egy-egy szalagnál megállva, szívélyesen elbeszélgetett az ott dolgozókkal.

Érdeklődött munkájukról, életükről, bejegyezte jókívánságait a szocialista brigádok munkanaplóiba, szívélyes szavakkal mondott köszönetet a baráti fogadtatásért, virágcsokrokért. Az üzemet járva, a gyár műszaki dolgozói részletesen tájékoztatták a vendégeket az egyes munkahelyek termelési eredményeiről, a gyártmányfejlesztés helyzetéről és terveiről, s bemutatták

üzemük legújabb termékeit. Kádár János délután a Ságvári gyáregység szerelőcsarnokában rendezett munkácsapásán találkozott a VTRGY és más helybeli üzemek dolgozóival. A megye mind az öt járásból népes munkásküldöttségek érkeztek a gyűlésre, s elküldték képviselőiket a megye termelőszervezetei is.

A nagygyűlést a Himnusz hangjai után Herczeg Károly nyitotta meg, majd Kádár János szót a megjelentekhez. Átadta az üzem dolgozóinak a párt Központi Bizottságának szívélyes üdvözlését, elismeréssel nyilatkozott a gyár kollektívájának jó munkájáról, majd az ország belső helyzetéről és a nemzetközi élet időszerű kérdéseiről tájékoztatta az egybegyűlteket.

A délutáni órákban Kádár János felkereste a Székesfehérvári állomásos magasabb katonai egység parancsnokát. Kálazi József vezérőrnagy, parancsnok üdvözölte a párt Központi Bizottságának első titkárát,

majd baráti eszmecsere következett.

Ezután Kádár János rövid sétát tett a város főutcáján, ahol többek között találkozott és szívélyesen elbeszélgetett veterán munkásmozgalmi harcosokkal. A József Attila lakónegyedben a szívélyes invitálásnak eleget téve, betért Juhász Károlynénak, a VTRGY dolgozójának otthonába, amerre járt, mindenütt nagy szeretettel vették körül, köszöntötték a párt első titkárát.

Este a Velence Szállóban a Hazafias Népfőnt Fejér megyei bizottságának elnöksége vacsorát adott Kádár elvtárs tiszteletére, amelyen részt vettek a város és a megye politikai, gazdasági vezetői, tudományos munkásai, értelmiségi dolgozói.

A megjelenteket Enge János, a Hazafias Népfőnt megyei bizottságának alelnöke köszöntötte, majd a vacsorán pohárköszöntőt mondott Molnár Henrikné, a németajkú Gánti közszolgálati munkáscsoport vezetője és Kádár János. (MTI)

Nemes Dezső elvtárs Nagykorörsön

Nemes Dezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja szerdán Nagykorörsön látogatott. Újtúra elkísérte Jámbor Miklós, a Pest megyei pártbizottság titkára. Első útjuk a konzervgyárba vezetett. A vendégek ezután

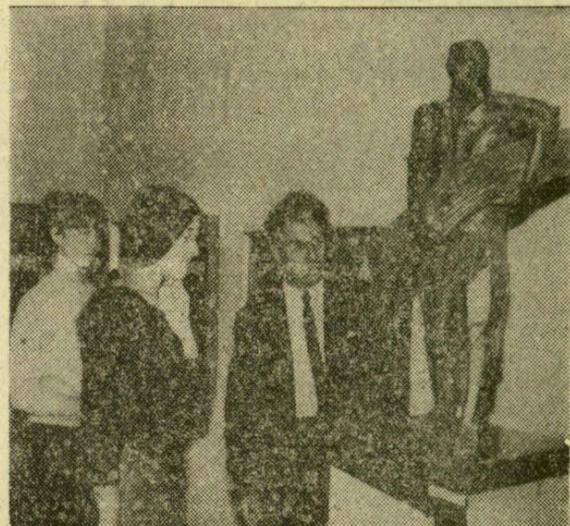
a nagykorörsi állami gazdaságban működő önkéntes ifjúsági építőtábor keresték fel. Este gyűlést rendeztek a táborban, amelyen Nemes Dezső az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről tájékoztatta a fiatalokat.

Tito ma Alexandriába érkezik

Tito jugoszláv államfő ma este a Galeb hajón Alexandriába érkezik, ahol Nasszer

elnök fogadja. A két elnök hivatalos tanácskozásai pénteken kezdődnek meg a kairói Kubbeh-palotában.

Magyar kiállítás Moszkvában

(Telefoto — MTT Külföldi Képszolgálat)

A Szovjet Képzőművész Szövetség moszkvai kiállítótermében megnyílt magyar festészeti és szobrászati kiállítás 130 alkotás szerepel. Képzőművészek: érkeznek a látogatók